

RAN-8001

S. Y. B. A. (Sem. - III) Examination

October - 2023

Population Education (I.D.)

સૂચના : / Instructions

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

S. Y. B. A. (Sem. - III)

Name of the Subject :

Population Education (I.D.)

Subject Code No.: 8 0 0 1

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર. ૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૧૦
- (૧) મૃત્યુદરની વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) માલ્થસના મતે અનાજનું ઉત્પાદન કઈ શ્રેણીમાં વધે છે?
- (૩) અલ્પવસ્તી અને અતિવસ્તી એટલે શું?
- (૪) નોંધણી પદ્ધતિ એટલે શું?
- (૫) જાતિપ્રમાણ એટલે શું?
- પ્ર. ૨. વસ્તીશિક્ષણની વ્યાખ્યા આપો. તેનું અભ્યાસક્ષેત્ર અને અભ્યાસની ઉપયોગિતા ચર્ચો. ૧૩
- અથવા
- પ્ર. ૨. “ઝડપી વસ્તીવૃદ્ધિ આર્થિક - સામાજિક વિકાસમાં અવરોધક છે” - ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો. ૧૩
- પ્ર. ૩.(અ) ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિને અટકાવવાના ઉપાયો જણાવો. ૦૬
- (બ) માલ્થસના વસ્તી સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ જણાવો. ૦૭

અથવા

(અ) નોંધણી પદ્ધત્તિની ઉપયોગિતા જણાવો.	૦૬
(બ) વસ્તી ગણતરીની મર્યાદાઓ જણાવો.	૦૭
પ્ર. ૪. ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) :	૧૪
(૧) ભારતમાં ઊંચા જન્મદરના કારણો.	
(૨) ઈષ્ટ વસ્તીનો સિધ્ધાંત.	
(૩) યુવાનો અને વસ્તીશિક્ષણ.	
(૪) વસ્તી ગણતરીનું મહત્વ.	

ENGLISH VERSION

Q. 1. Write very short answers to the following questions :	10
(1) Give the definition of death rate.	
(2) According to Malthus in which progression does food production increase?	
(3) What is under-population and over-population?	
(4) What is registration system?	
(5) What is sex-ratio?	
Q. 2. Give the definition of population education. Discuss the subject matter and the importance of its study.	13
OR	
Q. 2. "Rapid growth of population is an obstacle to the economic and social development" - Discuss in the context of population explosion in India.	13
Q. 3. (A) The measures to control the rapid growth of population in India.	06
(B) State the limitations of Malthusian theory of population.	07
OR	
Q. 3. (A) State the importance of registration system.	06
(B) State the limitations of census.	07
Q. 4. Write short notes. (Any Two)	14
(1) Causes of high birth rate in India.	
(2) Optimum population theory.	
(3) Youth and population education.	
(4) Importance of population census.	